

Sygn. akt VII U 3172/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2016r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodnicząca: SSO Monika Miller - Młyńska

Protokolant: st. sekr. sądowy Monika Czaplak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 maja 2016 r. w S.

sprawy B. Ś. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania B. Ś. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 30 września 2014 roku znak: I/25/039060696

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje B. Ś. (1), poczynając od 9 grudnia 2013r., prawo do emerytury;

II. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania prawidłowej decyzji w niniejszej sprawie;

III. przyznaje radcy prawnemu R. P. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Szczecinie tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej ubezpieczonemu z urzędu kwotę 110,70 zł (stu dziesięciu złotych i siedemdziesięciu groszy), w tym 20,70 zł (dwudziestu złotych i siedemdziesięciu groszy) tytułem podatku od towarów i usług.

SSO Monika Miller – Młyńska

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 września 2014 r., znak: I/25/039060696, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił B. Ś. (1) prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony do dnia 1 stycznia 1999 r. udowodnił 6 lat, 4 miesiące i 23 dni stażu pracy w warunkach szczególnych zamiast 15 lat. Do stażu pracy w warunkach szczególnych organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu okresów zatrudnienia od 11 września 1974 r. do 31 maja 1978 r. oraz od 16 września 1982 r. do 30 czerwca 1984 r. w Kopalni (...) w S., uzasadniając to tym, że na wyżej wymienione okresy ubezpieczony przedłożył zaświadczenia wykonywania prac w warunkach szczególnych wystawione przez (...) Archiwum (...), podczas gdy okresy pracy stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji.

Odwołaniem z dnia 12 października 2014 r. B. Ś. (1) zaskarżył powyższą decyzję, wnosząc o przyznanie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu podniósł, że pracował w warunkach szczególnych: w okresie od 11 września 1974 r. do 31

maja 1978 r. w Kopalni (...) jako górnik ładowacz na przodku pod ziemią, w okresie od 16 września 1982 r. do 30 czerwca 1984 r. jako górnik ładowacz pod ziemią, w okresie od 1 lipca 1984 r. do 30 czerwca 1985 r. w PP (...) Zakład nr (...) w M. jako spawacz, w okresie od 2 lipca 1985 do 16 października 1990 r. w Zakładzie (...) w M. – do końca 1985 r. jako monter silnikowy, od 1 stycznia 1986 r. jako spawacz.

W toku postępowania dla B. Ś. (1) ustanowiono pełnomocnika z urzędu, który podtrzymując wszelkie twierdzenia i wnioski dowodowe podnoszone przez ubezpieczonego, nie wnosząc przy tym o przeprowadzenie innych dowodów aniżeli wnosił ubezpieczony wskazał, że B. Ś. (1) posiada okres zatrudnienia w warunkach szczególnych wynoszący co najmniej 15 lat.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie w całości, podtrzymując argumentację wyrażoną w zaskarżonej decyzji. Ponadto organ rentowy wskazał, że do stażu pracy w warunkach szczególnych uwzględnił: okres od 5 października 1981 r. do 4 września 1982 r. z tytułu zatrudnienia w Stoczni (...) na stanowisku spawacz, okres od 2 lipca 1984 r. do 30 czerwca 1985 r. z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) na stanowisku spawacz, okres od 6 września 1993 r. do 27 października 1993 r., od 29 października 1993 r. do 2 listopada 1993 r., od 4 listopada 1993 r. do 26 grudnia 1993 r., od 1 stycznia 1994 r. do 2 stycznia 1994 r., od 5 stycznia 1994 r. do 13 lutego 1994 r., od 18 lutego 1994 r. do 27 marca 1994 r., od 31 marca 1994 r. do 4 kwietnia 1994 r., od 6 kwietnia 1994 r. do 26 czerwca 1994 r. od 28 czerwca 1994 r. do 10 grudnia 1998 r., od 12 do 31 grudnia 1998 r. z tytułu zatrudnienia w Stoczni (...) na stanowisku spawacza.

W trakcie rozprawy w dniu 19 maja 2016 r. pełnomocnik ZUS wskazał, że ile nie budzą wątpliwości okresy wykonywania przez ubezpieczonego okresy pracy w kopalniach oraz (...) Ś., to istnieją wątpliwości jeśli chodzi o zatrudnienie ubezpieczonego w (...) M..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. Ś. (1) urodził się w dniu (...)

Przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego, jednak wniósł o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa.

W dniu 15 listopada 2013 r. ubezpieczony złożył w organie emerytalnym wnioski o przyznanie emerytury.

Na dzień 1 stycznia 1999 r. B. Ś. (1) udowodnił przebycie 25 lat okresów ubezpieczenia, w tym 22 lat, 11 miesięcy i 27 dni okresów składkowych, 1 roku i 14 dni okresów nieskładkowych oraz 11 miesięcy i 19 dni okresów uzupełniających (praca na roli).

Niesporne, a nadto dowody:

- wniosek o ustalenie prawa do emerytury – k. 1-6 plik III akt rentowych;
- karta przebiegu zatrudnienia – k. 45 plik III akt rentowych.

Ustalając prawo ubezpieczonego do świadczenia organ rentowy przyjął za udowodnione 6 lat, 4 miesiące i 23 dni stażu pracy w warunkach szczególnych z tytułu zatrudnienia:

- od 5 października 1981 r. do 4 września 1982 r. w Stoczni (...) w S., w trakcie którego B. Ś. (1) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace spawacza bezpośrednio przy budowie statków morskich w stoczniach wymienione w wykazie A, Dział III poz. 90 pkt 37 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (Dz.U. Nr 8 poz. 43) zarządzenia Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. (Dz.Ur. MH i PM Nr 1-3 poz. 1);
- od 2 lipca 1984 r. do 30 czerwca 1985 r. w Przedsiębiorstwie (...) w M. na stanowisku spawacza w trakcie którego B. Ś. (1) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace spawanie elektryczne na stanowisku spawacza

wymienionym dziale XIV, poz. 12, pkt 8 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. w sprawie stanowisk pracy na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz.Urz. MH i PM Nr 1-3 poz. 1);

- od 6 września 1993 r. do 27 października 1993 r., od 29 października 1993 r. do 2 listopada 1993 r., od 4 listopada 1993 r. do 26 grudnia 1993 r., od 1 stycznia 1994 r. do 2 stycznia 1994 r., od 5 stycznia 1994 r. do 13 lutego 1994 r., od 18 lutego 1994 r. do 27 marca 1994 r., od 31 marca 1994 r. do 4 kwietnia 1994 r., od 6 kwietnia 1994 r. do 26 czerwca 1994 r. od 28 czerwca 1994 r. do 10 grudnia 1998 r., od 12 do 31 grudnia 1998 r. w Stoczni (...) Spółka Akcyjna w S. trakcie którego B. Ś. (1) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace spawacza bezpośrednio przy budowie statków morskich w stoczniach wymienione w wykazie A, Dział III poz. 90 pkt 37 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. (Dz.U. Nr 8 poz. 43) zarządzenia Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. (Dz.Urz. MH i PM Nr 1-3 poz. 1).

Niesporne, a nadto dowody:

- świadectwo pracy z 04.09.1982 r. – k. 14 plik I akt rentowych;
- świadectwo pracy z 22.08.2003r. – k. 18-19 plik III akt rentowych;
- świadectwo pracy z 29.11.1991r. – k. 16 plik I akt rentowych;
- świadectwo pracy w szczególnych warunkach z 22.09.2003r. – k. 21 plik III akt rentowych;
- świadectwo pracy z 15.08.2002r. k. 27-29 plik I akt rentowych;
- świadectwo pracy z 21.08.2002r. k. 24-29 plik III akt rentowych.

W okresie od 11 września 1974 r. do 31 maja 1978 r. B. Ś. (1) był zatrudniony w Kopalni (...) w S. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku górnik ładowacz pod ziemią.

W trakcie zatrudnienia od 11 września 1974 r. do 31 maja 1978 r. ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako górnik ładowacz pod ziemią; do jego obowiązków należało pozyskiwanie i ładowanie węgla brunatnego do wagoników w chodnikach pod ziemią. Ubezpieczony pracował na głębokości 100 metrów pod ziemią, długość chodnika wynosiła ok. 5 km.

Przez cały okres powyższego zatrudnienia B. Ś. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

Dowody:

- świadectwo pracy z 14.09.1994r. – k. 10 plik I akt rentowych;
- zaświadczenie z 10.10.2006r. – k. 11 plik III akt rentowych;
- dokumenty w aktach osobowych B. Ś. w szczególności: podanie z 04.09.1974r., świadectwo pracy z 31.05.1978r. - karty nienumerowane;
- zeznania świadka J. S. (1) w wersji elektronicznej oraz protokół - k. 25-26 akt sprawy;
- zeznania świadka S. S. (1) w wersji elektronicznej oraz protokół - k. 25-26 akt sprawy;
- zeznania B. Ś. (1) w wersji elektronicznej oraz protokół – k. 113-114 akt sprawy.

W okresie od 10 sierpnia 1978 r. do 14 marca 1979 r. ubezpieczony był zatrudniony w Kółku Rolniczym (...) przy Spółdzielni Kólek Rolniczych w Ś. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku traktorzysty.

W dniu 10 sierpnia 1978 r. ubezpieczony zawarł z Spółdzielnią Kólek Rolniczych w Ś. umowę o pracę na czas nieokreślony na stanowisku traktorzysty. Zawierając umowę o pracę ubezpieczony był uprawniony do kierowania ciągnikami, których cechy konstrukcyjne ograniczają szybkość do 25 km/godz. łącznie z przyczepami o dopuszczalnym ciężarze całkowitym pojazdu ciągnącego i przyczepy do 10 ton, a przy wywozie drewna z lasów do 14 ton.

W całym okresie zatrudnienia u tego pracodawcy B. Ś. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę w warunkach szczególnych na stanowisku traktorzysty.

Dowody:

- świadectwo pracy – k. 11 plik I akt rentowych;
- podanie z 25.06.1978r. – k. 16 plik III akt rentowych;
- umowa o pracę z 10.08.1978r. – k. 14 plik III akt rentowych;
- kwestionariusz osobowy – k. 15 plik III akt rentowych;
- odpis prawa jazdy z 26.07.1977r. – k. 17 plik III akt rentowych;
- dokumenty w aktach osobowych B. Ś. w szczególności: świadectwo pracy z 14.03.1979r. k. 11, karty urlopowe k. 9, 7, umowa o pracę z 10.08.1978r. k. 5, kwestionariusz osobowy k. 4, odpis prawa jazdy z 26.07.1977r. k. 2;
- zeznania B. Ś. (1) w wersji elektronicznej oraz protokół – k. 113-114 akt spraw.

W okresie od 28 października 1981 r. do 23 marca 1982 r. B. Ś. odbył podstawowy kurs spawania elektrodami otulonymi. W dniu 23 marca 1982 r. ubezpieczony zdał egzamin teoretyczny i praktyczny ze spawania elektrycznego elektrodami zasadowymi.

Niesporne, a nadto dowód: książeczka spawacza z 11.06.1982r. – k. 64 akt sprawy.

W okresie od 16 września 1982 r. do 30 czerwca 1984 r. B. Ś. (1) był zatrudniony w Kopalni (...) w S. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku górnik ładowacz pod ziemią.

W trakcie zatrudnienia od 16 września 1982 r. do 30 czerwca 1984 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako górnik ładowacz pod ziemią; do jego obowiązków należało pozyskiwanie i ładowanie węgla brunatnego do wagoników w chodnikach pod ziemią. Ubezpieczony pracował na głębokości 100 metrów pod ziemią, długość chodnika wynosiła ok. 5 km.

Przez cały okres powyższego zatrudnienia B. Ś. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

Dowody:

- świadectwo pracy z 14.09.1994r. – k. 15 plik I akt rentowych;
- zaświadczenie z 10.10.2006r. – k. 20 plik III akt rentowych;
- dokumenty w aktach osobowych B. Ś. w szczególności: zmiana angażu z 22.02.1984r., świadectwo pracy z 14.09.1994r. k. nienumerowane;
- zeznania świadka J. S. (1) w wersji elektronicznej oraz protokół - k. 25-26 akt sprawy;

- zeznania świadka S. S. (1) w wersji elektronicznej oraz protokół - k. 25-26 akt sprawy;

- zeznania B. Ś. (1) w wersji elektronicznej oraz protokół – k. 113-114 akt sprawy.

J. S. (1) był zatrudniony w Kopalni (...) w S. w okresie od 9 grudnia 1965 r. do 15 lipca 1968 r. na stanowisku górnik ciskacz pod ziemią.

Świadek S. S. (1) był zatrudniony w Kopalni (...) w S. w okresie od 15 listopada 1956 r. do 30 czerwca 1984 r. na stanowisku górnik ciskacz pod ziemią, górnik ładowacz pod ziemią, górnik pod ziemią, górnik chodnikowo zabierakowy pod ziemią.

Niesporne, a nadto dowody:

- dokumenty w aktach osobowych J. S. w szczególności świadectwo pracy z 12.08.1994r. - k. nienumerowana;

- dokumenty w aktach osobowych S. S. w szczególności świadectwo pracy z 10.07.1984r. - k. nienumerowana.

W okresie od 2 lipca 1985 r. do 16 października 1990 r. B. Ś. był zatrudniony w Zakładzie (...) w M. w pełnym wymiarze czasu pracy.

Z dniem 2 lipca 1985 r. ubezpieczony został przyjęty do pracy w (...) w M. na stanowisko montera silnikowego w D. Silnikowym, początkowo na 2 tygodniowy okres próbny, a po jego upływie na czas nieokreślony. Początkowo pracował jako pomocnik w rozdzielni, w której oddawane były części do regeneracji i pobierane były nowe z magazynu.

Z uwagi na fakt, że w Zakładzie (...) spawano przede wszystkim butlą (spawanie gazowe), rzadziej elektrodą, ewentualnie w osłonie argonu, ubezpieczony został skierowany przez pracodawcę do odbycia kursu podstawowego spawania gazowego, który trwał od 22 listopada 1985 r. do 25 marca 1986 r.

W dniu 5 kwietnia 1986 r., w związku z zakwalifikowaniem na zakładowy kurs spawaczy gazowych i pomyślnym ukończeniem kursu ubezpieczony został zobowiązany przez pracodawcę do przepracowania w Zakładzie 5 lat od daty ukończenia kursu.

Po zdobyciu uprawnień do spawania gazowego B. Ś. (1) w okresie od 25 marca 1986r. do 19 października 1987 r. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako spawacz Ubezpieczony spawał silniki pojazdów ciągnikowych z terenu całego kraju - bloki silnikowe aluminiowe, gazowe, wałki rozrządu do silnika, kolektory ssące, wydechowe. Bloki żeliwne spawane były elektrodą żeliwną.

Z dniem 19 października 1987 r. z ubezpieczonym został rozwiązany stosunek pracy. Decyzją z dnia 28 października 1987 r. ZUS przyznał ubezpieczonemu świadczenie rehabilitacyjne na 12 miesięcy od wyczerpania zasiłku chorobowego (z dniem 18 października 1987 r.).

W związku z powrotem ubezpieczonego z renty chorobowej z dniem 8 listopada 1988 r. ubezpieczonemu powierzono obowiązki montera urządzeń rolniczych w Wydziale (...)Montażowym.

Z dniem 1 marca 1989 r. ubezpieczonemu powierzono obowiązki ślusarza.

Z dniem 1 grudnia 1989 r. ubezpieczonemu powierzono obowiązki montera-spawacza.

W okresie od 1 grudnia 1989 r. do 16 października 1990 r. B. Ś. (1) pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako spawacz w wydziale instalacyjno-montażowym; w tym czasie spawał zbiorniki zbożowe, wyjeżdżał w delegacje, w czasie których spawał gorzelnie, pęknięte rury, uzbrojenia.

Dowód:

- świadectwo pracy z 29.11.1991r. – k. 17 plik I akt rentowych;

- książeczka spawacza z 11.06.1982r. – k. 64;

- dokumenty w aktach osobowych B. Ś. w szczególności: umowa z 02.07.1985r. k. 17, pismo z 05.04.1986r. k. 23, decyzja ZUS z 28.10.1987r. k. 19, decyzja ZUS z 28.10.1987r. k. 19, pismo z 16.11.1987r. k. 20., angaż z 08.11.1988r. k. 15, zmiana angażu z 01.03.1989r. k. 13, zmiana angażu z 21.12.1989 r. k.11, zmiana angażu z 25.10.1990r. k. 9;

- zeznania świadka Z. M. (1) w wersji elektronicznej oraz protokół – k. 43-44 akt sprawy;

- zeznania świadka W. W. (1) w wersji elektronicznej oraz protokół – k. 44 akt sprawy;

- zeznania B. Ś. (1) w wersji elektronicznej oraz protokół – k. 113-114 akt sprawy.

Z. M. (1) był zatrudniony w Zakładzie (...) w M., wykonując pracę w warunkach szczególnych w okresach od 3 sierpnia 1981 r. do 15 kwietnia 1997 r., od 2 czerwca 1997 r. do 31 grudnia 1997 r. oraz od 1 stycznia 1998 r. do 31 stycznia 2001 r. na stanowisku spawacza.

W. W. (1) był zatrudniony w Zakładzie (...) w M. w okresie od 1 września 1966 r. do 30 listopada 2001 r. na stanowiskach kolejno: ucznia praktycznej nauki zawodu, wytaczacza, tokarza, montera silnikowego, montera spawacza, wykonując pracę w warunkach szczególnych na stanowisku montera spawacza w okresach od 1 października 1983r. do 20 kwietnia 1991 r. oraz od 20 października 1991 r. do 30 listopada 2001 r.

Niesporne, a nadto dowody:

- dokumenty w aktach osobowych Z. M., w szczególności świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 08.03.2013r. - k. nienumerowana;

- dokumenty w aktach osobowych W. W., w szczególności świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 08.03.2013r. - k. 71.

W okresie od 2 listopada 1990 r. do 6 maja 1991 r. B. Ś. (1) był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w K. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku spawacza.

W okresie od 2 listopada 1990 r. do 6 maja 1991 r. ubezpieczony pracował wyłącznie przy spawaniu elektrycznym konstrukcji przeznaczonych do Zakładów (...) w P. (stelaże z kątowników i dwuteowników oraz barierki osłonowe do taśmociągów).

Przez cały okres powyższego zatrudnienia B. Ś. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

Dowody:

- świadectwo pracy z 06.05.1991r. – k. 18 plik I akt rentowych;

- zeznania B. Ś. (1) w wersji elektronicznej oraz protokół – k. 113-114 akt sprawy.

W okresie od 14 lutego 1992 r. do 8 maja 1993 r. B. Ś. był zatrudniony w Zakładach Usługowo-Produkcyjnych (...) w S. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku spawacza. Przez cały ten okres stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował przy budowie statków zajmując się spawaniem elektrycznym i wykonując pracę w warunkach szczególnych.

Dowody:

- świadectwo pracy z 23.05.1992r. – k. 24 plik I akt rentowych;

- zeznania B. Ś. (1) w wersji elektronicznej oraz protokół – k. 113-114 akt sprawy.

W okresie od 1 lipca 1992 r. do 31 grudnia 1992 r. B. Ś. (1) był zatrudniony w Zakładzie (...) W. S. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku spawacza elektrycznego. W okresie od 1 lipca 1992 r. do 14 września 1992 r. ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako spawacz elektryczny na terenie stoczni, wykonując w tym czasie pracę w warunkach szczególnych. W pozostałym okresie zatrudnienia u tego pracodawcy korzystał z urlopu bezpłatnego.

Dowody:

- świadectwo pracy z 31.12.1992r. – k. 25 plik I akt rentowych;

- zeznania B. Ś. (1) w wersji elektronicznej oraz protokół – k. 113-114 akt sprawy.

W okresie od 4 stycznia 1993 r. do 30 sierpnia 1993 r. ubezpieczony był zatrudniony w Zakładzie (...) S.C. na stanowisku spawacza na podstawie umowy zlecenie z opłacaną składką ZUS.

Dowody:

- świadectwo pracy z 30.08.1993r. – k. 26 plik I akt rentowych;

- zaświadczenie z 31.12.1998r. – k. 48 plik I akt rentowych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się uzasadnione.

W toku procesu organ rentowy nie kwestionował spełnienia przez B. Ś. (1) przesłanek wymaganych do nabycia prawa do wcześniejszej emerytury, poza przesłanką posiadania na dzień 1 stycznia 1999 r. co najmniej 15-letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Tylko ta więc okoliczność była między stronami sporna i tylko ta podlegała ocenie sądu.

Zgodnie z przepisem art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2015 r. poz. 748; dalej jako: ustawa emerytalna), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje - z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a i 50e i 184 - emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, który dla mężczyzn urodzonych po dniu 30 września 1953 r. wynosi co najmniej 67 lat (ust. 1b pkt 20).

W myśl jednak przepisu art. 184 ust. 1 i 2 ustawy emerytalnej - ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku 65 lat - dla mężczyzn oraz

2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 (co najmniej 25 lat dla mężczyzn).

Emerytura ta przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Wykaz prac zaliczanych do prac w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze zamieszczony został w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Przepis §4 ust. 1

tego rozporządzenia stanowi przy tym, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W myśl przepisu §2 powołanego aktu prawnego, okresami pracy uzasadniającymi prawo do emerytury są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o którym mowa stwierdza przy tym zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 cytowanego rozporządzenia lub w świadectwie pracy.

W załączniku do powyższego rozporządzenia w wykazie A, dziale I „W górnictwie” pod pozycją 1 wskazano, że pracami w warunkach szczególnych są „prace pod ziemią”, w dziale VIII, zatytułowanym prace „W transporcie i łączności” pod pozycją 3 wskazano, że pracami w szczególnych warunkach są „Prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gaśnicowych”, natomiast w dziale XIV, poz. 12 wskazano że pracami w warunkach szczególnych są „prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym”.

W tym miejscu należy podkreślić, iż wystawienie przez pracodawcę świadectwa, o którym mowa w §2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jest tylko oświadczeniem wiedzy, a nie oświadczeniem woli. Jego wystawienie albo niewystawienie przez pracodawcę nie wywołuje więc żadnych skutków materialnoprawnych. Zaświadczenie to jest jedynie dokumentem prywatnym (art. 245 k.p.c.), wydawanym dla celów dowodowych (przede wszystkim dla celów wykazania przed organem rentowym, że pracownik nabył uprawnienia związane z pracą w szczególnych warunkach), a okoliczności potwierdzone w tym dokumencie przez pracodawcę podlegają weryfikacji, w tym w szczególności w toku postępowania przed sądem ubezpieczeń społecznych.

Dokonując oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach, przy braku świadectwa pracy w takich warunkach, należy więc brać pod uwagę z jednej strony nazwę zajmowanego przez pracownika stanowiska, ale z drugiej strony konieczne jest także zbadanie rodzaju faktycznie powierzonych mu prac. Praca w szczególnych warunkach to bowiem praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wykonywanie pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy oznacza, że pracownik nie ma powierzonych innych obowiązków jak tylko te, które dotyczą pracy w szczególnych warunkach.

W niniejszej sprawie organ rentowy nie zaliczył do stażu pracy w szczególnych warunkach okresów zatrudnienia B. Ś. od 11 września 1974 r. do 31 maja 1978 r. oraz od 16 września 1982r. do 30 czerwca 1984 r. w Kopalni (...) w S. Lub., powołując się na fakt, że ubezpieczony przedłożył tylko zaświadczenia dotyczące wykonywania prac w warunkach szczególnych wystawione przez (...) Archiwum (...), a nie przez pracodawcę. ZUS odmówił również zaliczenia do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu od 2 lipca 1985 r. do 16 października 1990 r. z tytułu zatrudnienia w Zakładzie (...) z uwagi na brak świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych. W powyższej sytuacji, ponieważ w toku postępowania przed sądem okresy wykonywania pracy w warunkach szczególnych mogą być wykazywane przy pomocy wszelkich dostępnych środków dowodowych, sąd przeprowadził przede wszystkim dowód z dokumentów znajdujących się w aktach osobowych odwołującego z okresów jego zatrudnienia w Kopalni (...) w (...) w S. (od 11 września 1974 r. do 31 maja 1978 r. oraz od 16 września 1982 r. do 30 czerwca 1984r.), w Zakładach (...) w M. (od 2 lipca 1985 r. do 16 października 1990 r.) i Spółdzielni Kółek Rolniczych (w okresie od 10 sierpnia 1978 r. do 14 marca

1979 r.), a także dowody z zeznań świadków – byłych współpracowników ubezpieczonego w spornych okresach: J. S. (1), S. S. (1), Z. M. (1), W. W. (1); wreszcie przeprowadzono także dowód z zeznań samego ubezpieczonego.

Autentyczność dokumentów nie była przez strony kwestionowana i nie budziła wątpliwości sądu. Zostały one sporządzone w sposób zgodny z przepisami prawa, przez uprawnione do tego osoby, w ramach ich kompetencji oraz w sposób rzetelny, stąd też sąd ocenił je jako miarodajne. Za wiarygodne uznał sąd także zeznania świadków i ubezpieczonego: świadek J. S. (1) był zatrudniony w Kopalni (...) w S. w okresie od 9 grudnia 1965 r. do 15 lipca 1968 r. na stanowisku górnik ciskacz pod ziemią, S. S. (1) był zatrudniony w Kopalni (...) w S. w okresie od 15 listopada 1956 r. do 30 czerwca 1984 r. na stanowisku górnik ciskacz pod ziemią, górnik ładowacz pod ziemią, górnik pod ziemią, górnik chodnikowo zabierakowy pod ziemią, świadek W. W. (1) był zatrudniony w tym zakładzie pracy w okresie od 1 września 1966 r. do 30 listopada 2001 r. jako uczeń praktycznej nauki zawodu, wytaczacz, tokarz, monter silnikowy, monter-spawacz. Oceniając zeznania świadków sąd miał na względzie, że są oni osobami obcymi dla ubezpieczonego i nie mają żadnego interesu w tym by nieprawdziwie zeznawać na korzyść B. Ś. (1), narażając się jednocześnie na odpowiedzialność karną. Zeznaniami świadków J. S. (1), S. S. (1) i W. W. (3) sąd dał przy tym wiarę w pełni, uznając że są przekonujące, logiczne i spójne. Z kolei zeznaniom świadka Z. M. (1) sąd dał wiarę w zakresie w jakim zeznania te pokrywały się z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Sąd miał bowiem na uwadze to, że zeznania tego świadka jakoby ubezpieczony od początku zatrudnienia w (...) w M. pracował jako spawacz, nie znalazły potwierdzenia w zeznaniach samego ubezpieczonego, z których wynika, że początkowo wykonywał pracę innego rodzaju.

W ocenie sądu w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie budziło wątpliwości, iż w trakcie zatrudnienia w Kopalni (...) w S. w okresie od 11 września 1974 r. do 31 maja 1978 r. (tj. przez 3 lata, 8 miesięcy i 21 dni) oraz w okresie od 16 września 1982 r. do 30 czerwca 1984 r. (tj. przez 1 rok, 9 miesięcy i 15 dni) B. Ś. (1) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako górnik ładowacz pod ziemią, wykonując prace w warunkach szczególnych wymienione w dziale I, poz. 1 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43), tj. pracę pod ziemią. Powyższe znajduje potwierdzenie w dokumentach osobowych skarżącego, w szczególności w świadectwach pracy z dnia 31 maja 1978 r. oraz z dnia 14 września 1994 r., z których jednoznacznie wynika, iż ubezpieczony pracował jako górnik ładowacz pod ziemią, jak również w zeznaniach świadków J. S. (1) i S. S. (1) i zeznaniach ubezpieczonego, z których wynika, że ubezpieczony pracował jako górnik ładowacz na głębokości 100 metrów pod ziemią.

Zdaniem sądu, w świetle treści złożonego do akt ZUS oryginalnego świadectwa pracy nie ulega również wątpliwości, że również w okresie zatrudnienia w Kółku Rolniczym (...) przy Spółdzielni Kółek Rolniczych w Ś. B. Ś. (1) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy ciągników kołowych wymienioną w dziale VIII, poz. 3 wykazu A stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, tj. pracę na stanowisku traktorzysty. Powyższe znajduje potwierdzenie w aktach osobowych ubezpieczonego z czasu zatrudnienia w tym zakładzie pracy, w szczególności w umowie o pracę z dnia 10 sierpnia 1978 r. oraz kartach urlopowych, jak również w odpisie prawa jazdy które potwierdza posiadanie w tym czasie przez skarżącego kwalifikacji do kierowania ciągnikami, których cechy konstrukcyjne ograniczają szybkość do 25 km/godz. łącznie z przyczepami o dopuszczalnym ciężarze całkowitym pojazdu ciągnącego i przyczepy do 10 ton, a przy wywozie drewna z lasów do 14 ton.

W ocenie sądu do stażu pracy w warunkach szczególnych należało jednak zaliczyć B. Ś. także niewymieniane przez niego w odwołaniu (natomiast wykazywane w dokumentach złożonych w ZUS) okresy zatrudnienia na stanowisku spawacza w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w K. od 2 listopada 1990 r. do 6 maja 1991 r. (świadectwo pracy z dnia 6 maja 1991 r.), w Zakładach Usługowo-Produkcyjnych (...) w S. od 14 lutego 1992r. do 8 maja 1993 r. (świadectwo pracy z 23 maja 1992 r.) i w Zakładzie (...) W. S. od 1 lipca 1992 r. do 14 września 1992 r. (świadectwo pracy z 31 grudnia 1992 r.). W świetle zeznań ubezpieczonego oraz jednoznacznej treści świadectw pracy, wystawionych mu przez ww. pracodawców, w których nazwa zajmowanego przez niego stanowiska została określona jednoznacznie, uznać bowiem należało, iż w wymienionych okresach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy B. Ś. wykonywał prace

przy spawaniu według Wykazu A, Dział XIV, poz. 12 stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz. 43). Z zeznań B. Ś. wynika, że w trakcie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w K. pracował wyłącznie przy spawaniu elektrycznym konstrukcji przeznaczonych do Zakładów (...) w P. (spawał stelaże z kątowników i dwuteowników oraz barierki osłonowe do taśmociągów); z kolei w Zakładach Usługowo-Produkcyjnych (...) w S. pracował przy budowie statków, zajmując się spawaniem elektrycznym; wreszcie w Zakładzie (...) W. S. pracował jako spawacz elektryczny na terenie stoczni. Oceniając zeznania ubezpieczonego sąd miał na uwadze, że jako osoba zainteresowana korzystnym dla siebie rozstrzygnięciem mógł on wprawdzie próbować zatajać przed sądem okoliczności mogące wpłynąć niekorzystnie na ustalenia w zakresie rzeczywistego okresu jego zatrudnienia w warunkach szczególnych, jednakże zdaniem sądu możliwość ta w realiach niniejszej sprawy nie wyszła poza niczym nie uzasadnioną hipotezę. Trzeba było bowiem zauważyć, że w swoich wyjaśnieniach B. Ś. (1) nie pomijał żadnych okoliczności, w tym m.in. wskazywał na takie, które były dla niego niekorzystne, co przemawia za przyjęciem jego prawdomówności. Przykładowo można tu wskazać na treść jego zeznań co do charakteru zatrudnienia w (...) w M. gdzie przyznał, że w początkowym okresie zatrudnienia wykonywał prace w innym niż spawacza charakterze. Sąd miał także na względzie przebieg całego zatrudnienia B. Ś., z którego wyraźnie wynika, iż od pewnego momentu – w związku z uzyskaniem uprawnień spawacza, podejmował on pracę wyłącznie w tym charakterze i na takim stanowisku.

Z kolei jeśli chodzi o okres zatrudnienia B. Ś. w Zakładach (...) w M., sąd uznał, że zebrany materiał dowodowy pozwala na uznanie, że ubezpieczony wykonywał w tym zakładzie, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, pracę w warunkach szczególnych wyłącznie w okresach od 25 marca 1986 r. do 19 października 1987 r. oraz od 1 grudnia 1989 r. do 16 października 1990 r., przy czym była to praca spawacza wymieniona w dziale XIV, poz. 12 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Ustalając czasookres wykonywania przez B. Ś. pracy w warunkach szczególnych u tego pracodawcy sąd miał na uwadze treść dokumentów znajdujących się w aktach osobowych skarżącego, z których wynika, iż w dniu 2 lipca 1985 r. został on przyjęty do pracy w (...) w M. na stanowisko montera silnikowego w D. Silnikowym. Mając na uwadze zeznania samego ubezpieczonego, który wskazał, że w (...) spawano przede wszystkim butlą (spawanie gazowe), rzadziej elektrodą, ewentualnie w osłonie argonu, wobec czego został najpierw skierowany przez pracodawcę do odbycia kursu podstawowego spawania gazowego, który trwał od 22 listopada 1985 r. do 25 marca 1986 r., sąd uznał, że datą pewną rozpoczęcia wykonywania przez B. Ś. pracy spawacza jest dzień 25 marca 1986 r. Wykonywanie przez ubezpieczonego obowiązków w tym charakterze od tej daty potwierdza również pośrednio treść pisma z dnia 5 kwietnia 1986 r., w którym pracodawca, w związku z zakwalifikowaniem ubezpieczonego na zakładowy kurs spawaczy gazowych i pomyślnym ukończeniem kursu, zobowiązał go do przepracowania w zakładzie 5 lat od daty ukończenia kursu.

Uwadze sądu nie uszło nadto, że z dniem 19 października 1987 r. z ubezpieczonym został rozwiązany stosunek pracy, wobec przyznania mu przez organ rentowy, decyzją z dnia 28 października 1987 r., świadczenia rehabilitacyjnego na okres 12 miesięcy od wyczerpania zasiłku chorobowego (w dniu 18 października 1987r.). Sąd dostrzegł nadto, że w aktach osobowych B. Ś. znajdują się dokumenty, z których wynika, że w dniu 8 listopada 1988 r., po powrocie do pracy z renty chorobowej, powierzono mu obowiązki montera urządzeń rolniczych w Wydziale (...)Montażowym (angaż z 8 listopada 1988 r.), zaś z dniem 1 marca 1989 r. - obowiązki ślusarza (angaż z 1 marca 1989 r.). Z uwagi na powyższe sąd uznał za możliwe przyjęcie, że dopiero z dniem 1 grudnia 1989 r., kiedy to – jak wynika z treści dokumentów znajdujących się w aktach osobowych B. Ś. - ubezpieczonemu powierzono obowiązki montera-spawacza (angaż z dnia 21 grudnia 1989 r.), rozpoczął on wykonywanie pracy spawacza (spawał zbiorniki zbożowe, pęknięte rury, zbrojenia), którą to wykonywał do końca zatrudnienia, będąc tym samym zatrudnionym w tym czasie w warunkach szczególnych. W tym miejscu warto podkreślić, że przesłuchany w niniejszej sprawie w charakterze świadka współpracownik powoda z tego okresu, W. W. (1), także był zatrudniony w Zakładzie (...) w M. m.in. na stanowisku montera spawacza i pracodawca – właśnie za okres wykonywania pracy na tym stanowisku wystawił mu świadectwo pracy w warunkach szczególnych. Tym bardziej zdaniem sądu potwierdza to prawidłowość dokonanych w niniejszej sprawie ustaleń.

W powyższej sytuacji do stażu pracy w szczególnych warunkach uwzględnionego przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji w wymiarze 6 lat, 4 miesięcy i 23 dni, doliczeniu podlegały także wszystkie wymienione wyżej okresy stażu pracy w łącznym wymiarze 9 lat, 6 miesięcy i 7 dni.

Mając to na uwadze sąd uznał, iż ubezpieczony legitymuje się ponad piętnastoletnim okresem pracy wymaganym dla uzyskania prawa do wcześniejszej emerytury.

Na marginesie jedynie wskazać należy, iż brak było możliwości zaliczenia do stażu pracy w warunkach szczególnych okresu świadczenia przez ubezpieczonego pracy na stanowisku spawacza na podstawie umowy zlecenia w Zakładzie (...) S.C. od 4 stycznia 1993 r. do 30 sierpnia 1993 r. Ze sformułowań użytych w art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym (...)", czy też w § 1 ust. 1 rozporządzenia tj. „rozporządzenie stosuje się do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4-15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia” jasno wynika, że przewidziana możliwość przejścia na emeryturę w wieku obniżonym w związku z pracą w szczególnych warunkach przysługuje tylko i wyłącznie pracownikom, tj. osobom definiowanym zgodnie z art. 2 kodeksu pracy, jako osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę. Powołane przepisy nie budzą zatem wątpliwości, że prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym powstaje tylko wówczas, jeżeli praca w warunkach szczególnych była świadczona na podstawie umowy o pracę.

Zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym przez Sąd Najwyższy, zachowało swą moc, a więc pozostaje w porządku prawnym rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wydane z upoważnienia i w ramach delegacji ustawowej, zawartej w art. 55 nieobowiązującej już ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, gdzie w słowniku zawartym w art. 5 pkt 1 i 2 tej ustawy, zdefiniowano pracownika jako osobę pozostającą w stosunku pracy w myśl kodeksu pracy, a zatrudnienie jako wykonywanie pracy w ramach stosunku pracy. W tym kontekście należy odczytywać postanowienia powołanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów. W ocenie Sądu Najwyższego, pojęcia: pracownik, stosunek pracy czy zatrudnienie, nie mogą być interpretowane na użytek prawa ubezpieczeń społecznych inaczej niż interpretuje je akt prawny określający prawa i obowiązki pracowników i pracodawców – kodeks pracy. Pogląd ten znajduje potwierdzenie w treści art. 6. ust. 1 pkt 1 oraz art. 8 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który stanowi, że obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym podlegają, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są: pracownikami (...) zaś za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy (art. 8 ust. 1). Sformułowania te oznaczają odpowiednio pracownika i stosunek pracy według wskazań kodeksu pracy. Należy też dodać, że z samego tytułu omawianego rozporządzenia- (...) "pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze" - wynika, iż jego regulacja dotyczy takich właśnie pracowników, a więc pozostających w zatrudnieniu w ramach stosunku pracy (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2004r. sygn. II UK 246/03, OSNP 2004/20/358 oraz uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2003r. sygn. III UZP 10/03, OSNP 2004/5/87). Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych określa w sposób jednoznaczny zakres podmiotowy uprawnienia do emerytury w wieku niższym niż powszechny wiek emerytalny, z uwagi na zatrudnienie w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Zalicza do niego tylko osoby, które były pracownikami i jednocześnie wykonywały określone rozporządzeniem prace. Ustawa nie przewiduje natomiast odpowiedniego stosowania zasad przyznawania przedmiotowego świadczenia do osób zatrudnionych na innej podstawie niż umowa o pracę, nawet jeśli charakter ich czynności niczym nie różni się od obowiązków wykonywanych w ramach stosunku pracy.

Zgodnie z treścią przepisu art. 100 ust. 1 ustawy emerytalnej, prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa. Natomiast zgodnie z art. 129 ust. 1 ustawy, świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Wobec ustalenia, iż B. Ś. (1) posiada wymagany okres zatrudnienia, w tym ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach należało więc uznać, iż w dacie ukończenia 60 roku życia ubezpieczony spełniał wszystkie przesłanki warunkujące nabycie prawa do wcześniejszej emerytury. W powyższej sytuacji sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał B. Ś. (1) prawo do emerytury, poczynając od 9 grudnia 2013 r. (punkt I sentencji). Wniosek o emeryturę złożył bowiem w ZUS jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego.

Mając na uwadze, że ubezpieczony nie posiadał świadectw pracy w szczególnych warunkach potwierdzających fakt wykonywania pracy w warunkach szczególnych, należało uznać, iż ostatecznie wszystkie okoliczności dotyczące spornego okresu zatrudnienia zostały ustalone dopiero w postępowaniu przed sądem. W tej sytuacji, mając na uwadze treść przepisu art. 118 ust. 1a ustawy emerytalnej, konieczne było stwierdzenie, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania prawidłowej decyzji (punkt II sentencji).

W związku z tym, że pełnomocnik ubezpieczonego z urzędu wykonał powierzoną mu pracę i praca ta nie została opłacona w jakimkolwiek zakresie, winien był otrzymać z tego tytułu wynagrodzenie. O powyższym orzeczono w punkcie III sentencji na podstawie przepisów art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 4 ust. 1 i w zw. z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tj. z dnia 25 lutego 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 490), w zw. z § 21 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804), w którym wskazano, że do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie tego rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji.